

Hvordan utfordrer det globale bildet
utholdenhet i det norske samfunnet?

Sikkerhetskonferansen 2023

Universitetet i Stavanger

Cecilie Hellestveit

OVERSIKT

- I) Det globale bildet
- II) Hvordan kan dette ramme Norge
- III) Hva må vi forberede oss på?

HVEM ER VI I VERDEN?

Lite land med

strategisk plassering

store naturressurser

stor formue

åpen økonomi

høy tillit

sterk ytringsfrihet

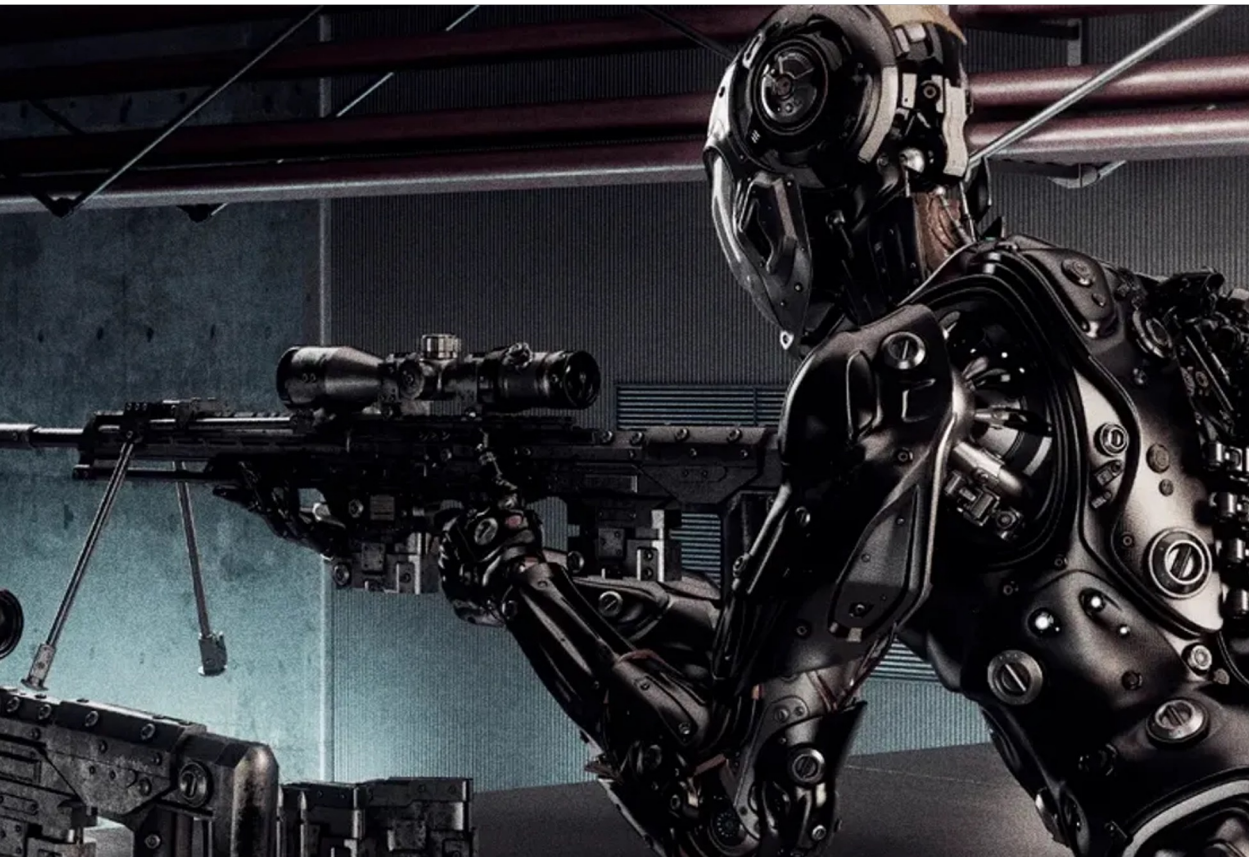

I) DET GLOBALE BILDET

1. TEKNOLOGISK REVOLUSJON: Geografisk avstand “opphører”

*«Det neste tiåret vil
teknologiutviklingen trolig
gå lengre enn det siste
hundreåret,
og endringene for samfunnet
vårt
kan bli like omfattende som den
industrielle revolusjon.»*

Richard More, sjef MI6, 2021

2. GEOPOLITISK RIVALISERING

Motstandere:
små ikke-statlige
terrorister og hackere

store og kapable
statlige aktører

U.S. Department of Defense

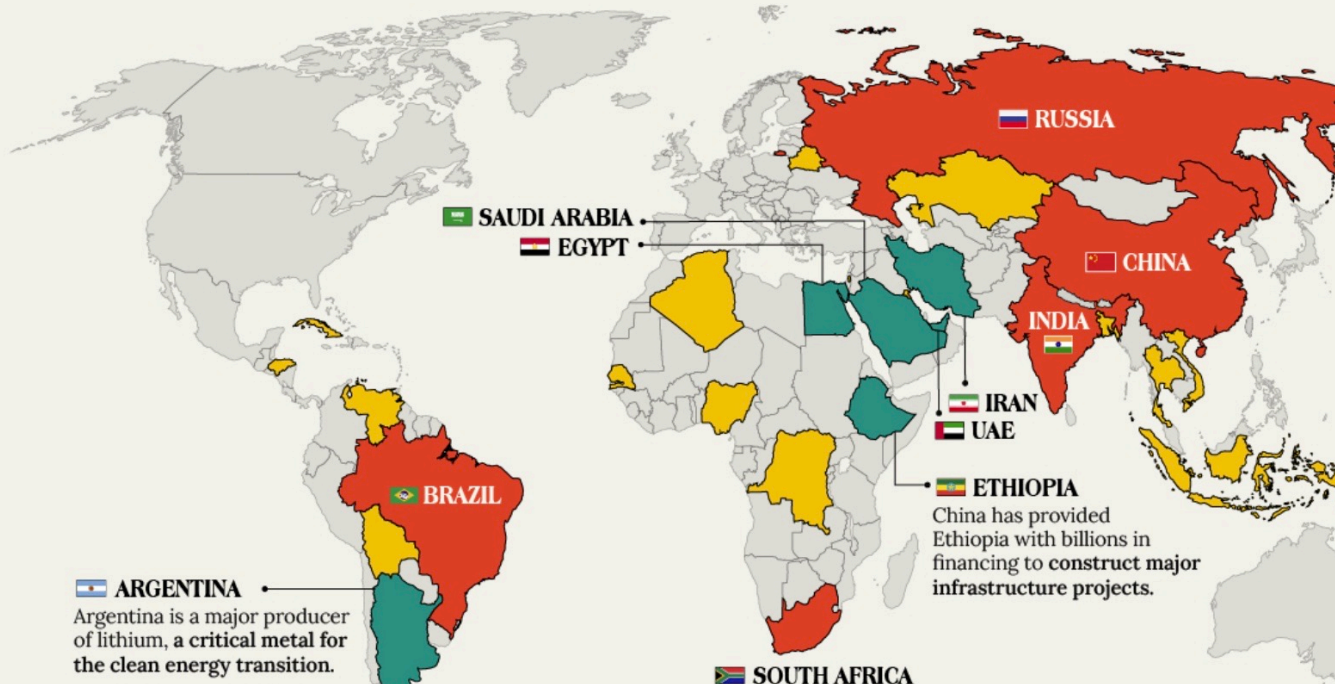

3. OMMØBLERING AV VERDEN

VISUALIZING THE 2023 BRICS EXPANSION

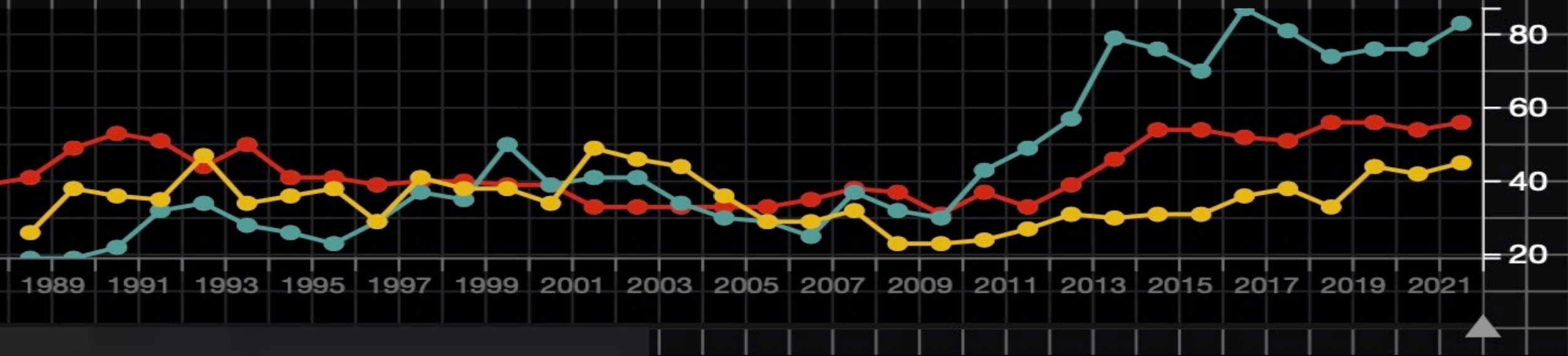
BRICS, a bloc of developing countries formed in 2010, is set to welcome six new members at the beginning of 2024.

▲ Members   ▲ New Members   ▲ Applied member

1975-2022

HVOR GÅR VERDEN?

- TILTAKENDE USA-KINA MOTSETNING
  - OMSKIFTENDE OG USTABILE ALLIANSER
  - KOMBINASJON AV DE TO
-

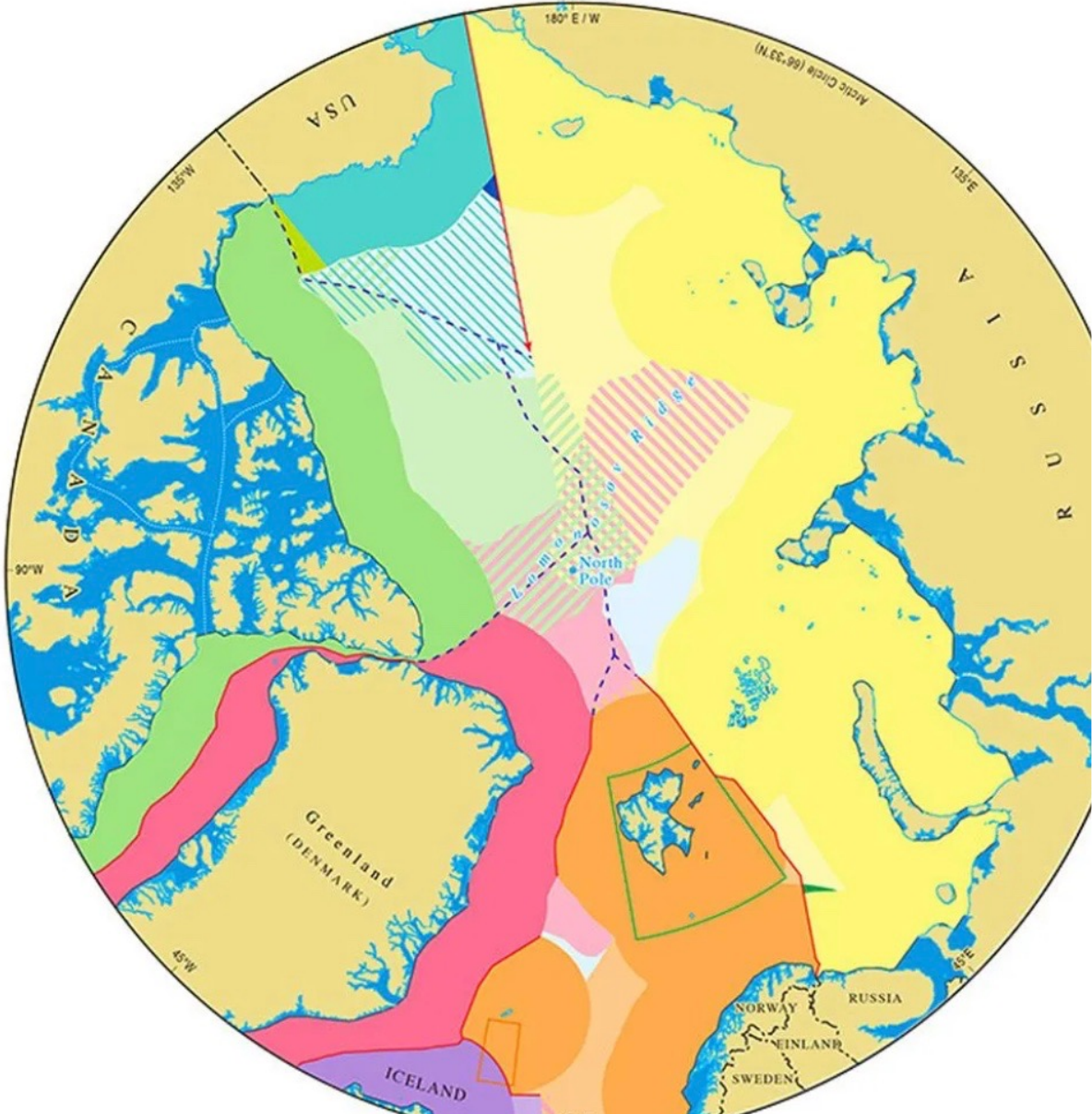
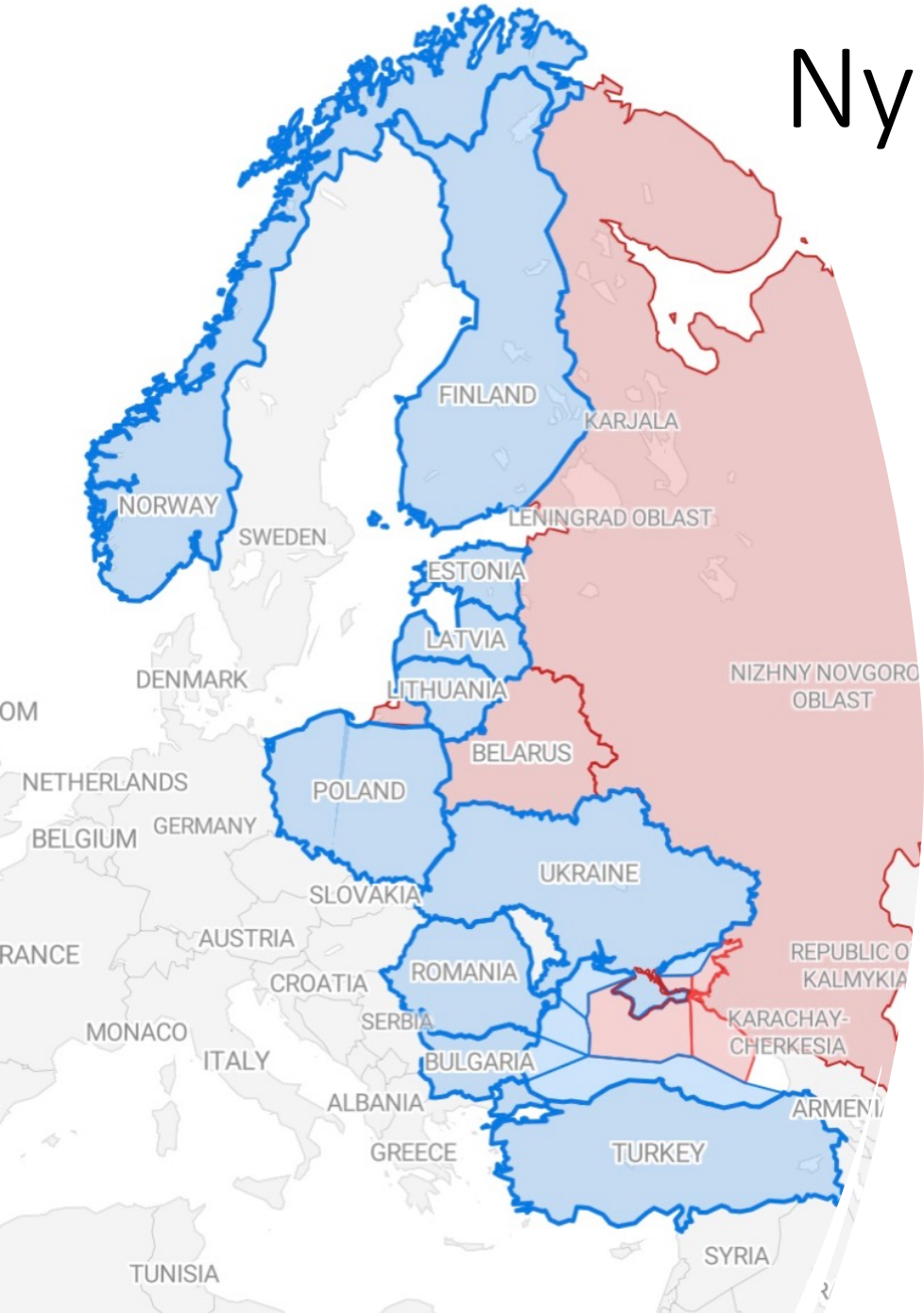

II) Hvordan kan
dette ramme
Norge?

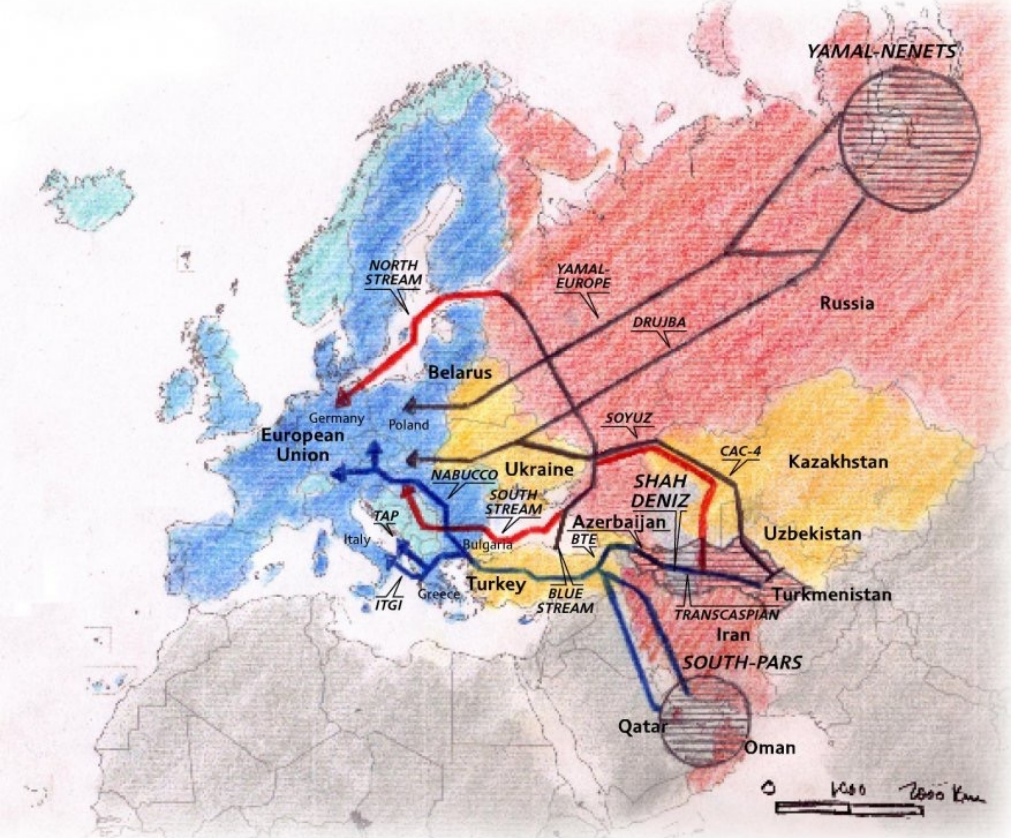

Ny militær frontlinje i Europa

THE EAST MED PIPELINE AND POSSIBLE CONNECTIONS

Google earth

Nytt
infrastrukturbygge

Scenarier

(STORKRIG)

Multidomain

NATO

Norge FRONTLINJEOMRÅDE

Bilateralt USA-KINA

(RUSSLAND)

Norge STRATEGISK PERIFERI

NORGE SOM BROHODE?

HYBRIDE VIRKEMIDLER

Under terskel

Rammer gjerne strategisk periferi

Norge del av Europa/EU, men ikke beskyttet av EU

Norge del av NATO, men ikke anglosaksisk indrefilet

Norge som energikjempe

Norge som tilknyttet alliert

NORGE SOM POSTBOKS?

EKSEMPEL: GAZA - KRIGEN

UTE

- 1) Norge tar selvstendig stilling
- 2) Norge **assosieres** med andre vestlige land
  - 1) Norske interesser angripes
  - 2) Norske militære beskytter norske interesser sammen med vestlige land

Irak, Ain al Assad
Rødehavet
- 3) Norske interesser angripes fordi når det drar seg til, velger vi side

HJEMME:
INFORMASJONSKRIG
FRA MIDTØSTEN
KOMMER HIT -
UFILTRERT,
FRA BEGGE SIDER!

- **PRIMÆRHENSIKTER MED INFORMASJONEN SOM SLIPPES (I)**
ISRAEL
HAMAS/ PALESTINERE
→ vinklet for å **motivere for krig, demonisere fiende**
- **SEKUNDÆRHENSIKTER MED INFORMASJON (II)**
→ sanke internasjonal støtte for egen sak, mot fienden
- **EFFEKTENE I MOTTAKER-ENDEN** tildels utilsiktede (III)
  - 2013: Assad/Iran vs syrisk opposisjon/utenforstående E-tjenester
  - **GAZA-ISRAEL: TUNG SYMBOLIKK SOM OMGJØRES TIL HJEMLIGE MOTSETNINGER**
- **TREDJEPARTER (SPOILERE MFL) MELDER SEG PÅ**
(IS, russiske hackere) for å optimalisere effekten av I og III

Hvordan spiller disse reglene inn nasjonalt og lokalt i Norge?

- Utsikter til storkrig som kan ramme Norge?
- Hybride virkemidler mot/via Norge
- Kommer Norge i skuddlinjen for informasjonskampanjer?
- Sanksjonsregimer tiltar FOR Norge
  - Varer, Teknologi, Sammarbeidspartnere, LeverandørkjedeFinansielle partnere

NAME OF THE GAME:
MOTSANDSDYKTIGHET

III) Hva må vi forberede oss på?

Storkrig

Hybride virkemidler

Informasjonsdomenet: vår digitale virkelighet

Lite land med

- strategisk plassering
- store naturressurser
- stor formue
- åpen økonomi
- høy tillit
- sterk yringsfrihet

STORKRIG?

Hva må man tenke på?

HVA ER ELLER BLIR MILITÆRE MÅL?

- Planlegge for ulike scenarier: *Trenger man litt ulike planer ?*
- For tilfellet væpnet konflikt:
  - Hva og hvem vil (kunne) defineres som militært mål (av fienden)
- HVILKEN FUNKSJON HAR PERSON/OBJEKT FOR DEN MILITÆRE INNSATS
  - **PERMANENT FUNKSJON:** KAN ALLTID ANGRIPES
  - **AD HOC FUNKSJON:** KAN ANGRIPES SÅ LENGE MAN DELTAR

HUSK: DET ER HVORDAN DET FREMSTÅR FOR EN FIENDE SOM ER AVGJØRENDE
- HVORDAN EKSPONERES SIVIL INFRASTRUKTUR
  - Samlokalisering er vår risiko
  - Bør enkelte sivile /objekter skjermes helt?
  - Bør man ha planer for relokalisering/evakuering av sivil infrastruktur?
- HVILKE TILTAK KAN FORETAS FOR Å BEGRENSE RISIKO FOR TAP AV SÆRLIG STERK IMMUNITET
  - Plassering av sykehus, merking, unngå samlokalisering,

GODE PLANER

- Fjerne sivilbefolkning, sivile og sivile objekter fra nærheten av militære mål
- Unngå å lokalisere militære mål i eller nær tett befolkede områder
- Ta andre nødvendige forholdsregler for å beskytte sivile, sivilbefolkning og sivil infrastruktur mot farene som stridigheter medfører

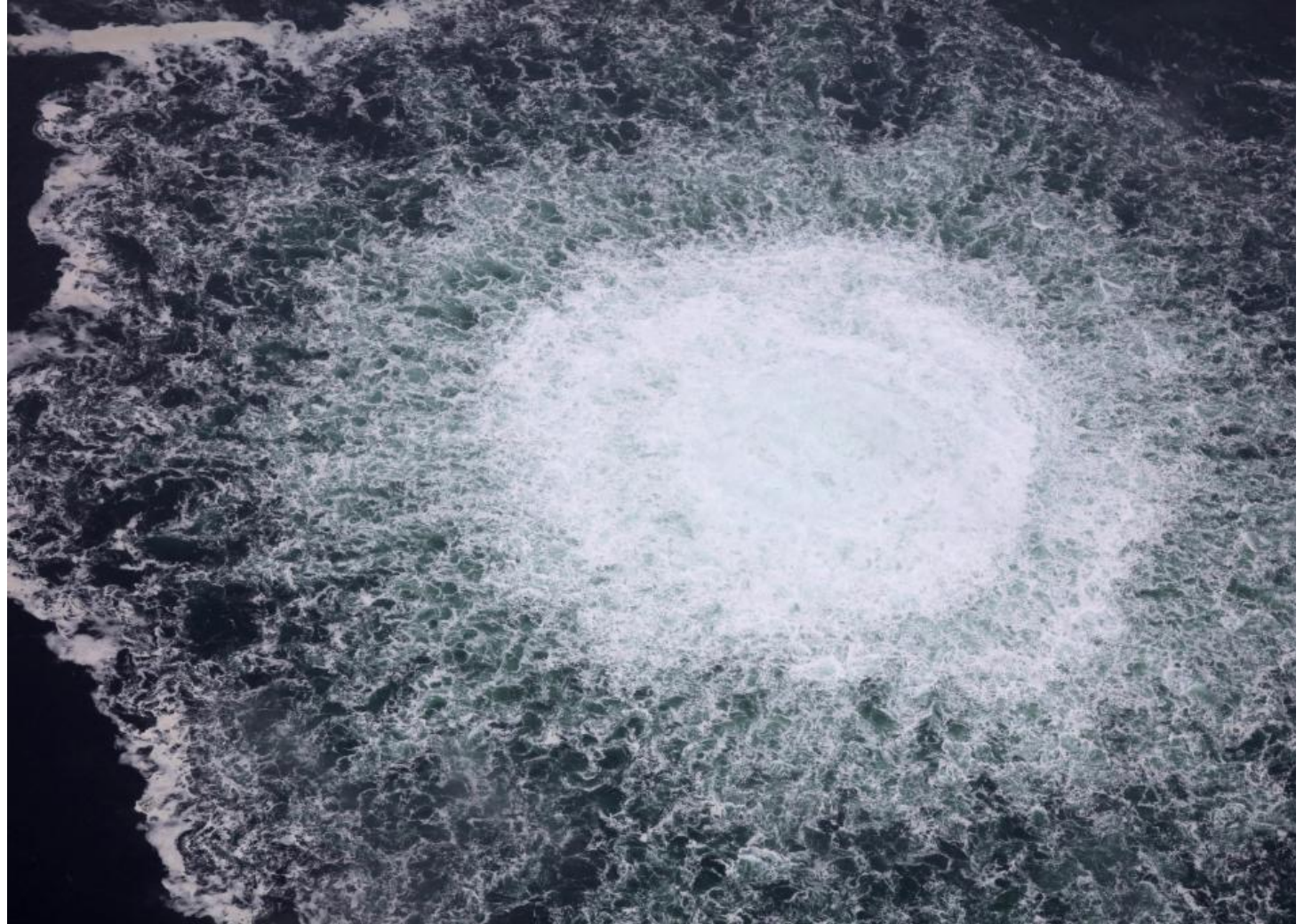

Hybride virkemidler

- Kan handle om andre enn Norge
- UT AV DET BLÅ
- Kan handle om å *bruke* Norge

INFORMASJONSDOMENET

